

saget meget større Udgift, end man her har tænkt sig, men naturligvis maa der være en Embedsmand ved hvert Stiftsarkiv. Som sagt, jeg tror, at denne Deling mellem den egentlig Centraladministrations Arkiv og de lokale Arkiver er grundet i Forholdets Natur. At optage nærmere Bestemmelser i Lovforslaget om, paa hvilken Maade denne Deling skulde foregaa, maa jeg selvfølgelig ubetinget modsætte mig. Det kan der ikke være Tale om. Det er en Sag, som nødvendigvis tør jeg vel sige, maa ligge under Administrationens Omraade. Men dernæst have ogsaa forekommet det mig, de andre Grunde, der ere anførte i Motiverne for en saadan Decentralisation, ikke saa lidt at sige. Der er jo ganske sikkert en vis Fare ved at samle Alt, vedrørende Landets Historie, paa eet Sted, og her maa jeg gjøre en Sidebemærkning: Jeg kan aldeles ikke indse, at den Bemærkning, der staar i Motiverne, om at denne Fare selvfølgelig bliver saa meget større, efter som Kjøbenhavn er en helt eller en halv befæstet By, — at denne i og for sig selvfølgelig Bemærkning vedkommer i nogen- somhelst Grad Spørgsmaalet om, hvorvidt det i og for sig er heldigt eller ikke heldigt at befæste Kjøbenhavn. Faktum er, at Kjøbenhavn allerede, inden Foranstaltningerne til Kjøbenhavns Landbefæstning bleve paabegyndte, var en halvt befæstet By, nemlig mod Søiden, og som saadan var den udsat for et Bombardement i Tilfælde af en Krig. Det Faktum kan man ikke se bort fra, aldeles uden nogetsomhelst Hensyn til, om der fra Krigsministeriets Side opføres færre eller flere Fæstningsværker paa Kjøbenhavns Landside. Jeg skal forøvrigt tilføje, at naar man fra vor Side har udtalt, at naar Kjøbenhavn blev befæstet, som den burde befæstes, saa var den ogsaa sikret mod et Bombardement, saa ligger deri ikke, at der ikke i selve den Ting, at Byen er befæstet, jo ligger en Fare for, at de indenfor Fæstningen liggende Bygninger under visse Omstændigheder kunne brænde. En Fæstning kan blive angrebet og efter en vis Tid flere af de ydre Værn blive tagne og Byen saa blive bombarderet og maaste mere eller mindre afbrændt — det følger af sig selv — ja det er en saa selvfølgelig Ting, at det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Tutein) ikke havde nogen Grund til særlig at takke mig for denne Oplysning. Jeg har endnu et Par Smaabemærkninger at gjøre. Det ærede Medlem for Bræsto Amts 3die Valgkreds (Beth) henlede Opmærksomheden paa, om der ikke kunde gjøres Noget for Arkiv-Embedsmændenes Sundhed. Det er ganske

sikkert, at saaledes som Arkiverne nu ere indrette, er der Fare for Embedsmændenes Sundhed, i alt Fald for saa vidt de ikke ere af en meget stærk Konstitution. Jeg tror ikke, der kan gjøres Noget, før vi komme til en Ombygning af Arkiverne; i de nuværende Arkiver er det umuligt at indlægge Varme, det vilde medføre en altfor stor Fare. Brandfaren kan være stor nok endda, som det Hele er indrettet; men man maa leve i det Haab, at den Tid snart skal komme, da der kan blive forelagt for Rigsdagen et Forslag om en fuldstændig Ombygning og Udvidelse af de nuværende Arkivbygninger, og saa vil der kunne blive taget fuldt ud Hensyn ogsaa til denne Side af Sagen. Et æret Medlem fra Weile (Falkentjerne) henlede Opmærksomheden paa, at Arkiv-Embedsmændene ikke ubetinget burde tages af en vis Kreds. Men derom behøver man vistnok ingen Bestemmelse indført i Loven, thi det er en fri Sag nu, hvem Kongen, efter Omstændighederne, eller Ministeriet vil ansætte som Arkiv-Embedsmænd. Tilseledes henlede det ærede Medlem Opmærksomheden paa, om man ikke ogsaa gennem dette Lovforslag ved en maaste større Pengebevilling kunde støtte Udgiften af Skrifter fra Geheimearkivet. Herimod kan jeg i og for sig ikke have Noget at indvende, men det forekommer mig, at den naturlige Plads for saadanne Bevillinger findes paa den aarlige Finantslov. Ja hermed har jeg, saavidt jeg huster, besvaret, hvad der er fremkommet i Anledning af dette Lovforslag. Jeg haaber ligesom flere af de ærede Medlemmer, der have talt, at det skal lykkes ved forenede Bestræbelser saa hurtigt som muligt at faae dette Lovforslag ophøiet til Lov. Jeg tror, at der derigennem vil gjøres noget Godt — først og fremmest for Bevarelsen af vore Arkiver her i Landet, og dernæst ogsaa for den historiske Forskning; og med disse Ord vil jeg da anbefale Lovforslaget endnu en Gang til det høie Things Velvilje.

Falkentjerne: Det er kun en kort Bemærkning til det ærede Medlem for Weile Amts 2den Valgkreds (Berg), som jeg vil gjøre. Jeg sympathiserer i mange Maader med den Udtalelse, som det ærede Medlem fremkom med om en endnu stærkere Decentralisation, og jeg tror ganske vist ogsaa, at vi med Tiden maa komme ind paa at have flere Stiftsarkiver, og at der ogsaa kan blive Tale om, hvad det ærede Medlem særlig synes at hnde — nemlig Amtsarkiver. Men jeg hører til dem, som bestandig foretrakke een Juhl i Haanden fremfor ti paa Taget, og jeg fik ganske vist under det ærede Med-